

Warszawa, 27 kwietnia 2026 r.
KL/292/77/PP/2026

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do planowanych prac legislacyjnych nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym druk nr 2457, przekazuję uwagi Konfederacji Lewiatan z prośbą o ich analizę oraz uwzględnienie.

Z poważaniem

Marek Górski
Prezydent Konfederacji Lewiatan

Do wiadomości:

- 1) Pan Janusz Cichoń – Przewodniczący Komisji Finansów Publicznych
- 2) Pan Zbigniew Konwiński – Przewodniczący Klubu Parlamentarnego Koalicja Obywatelska
- 3) Pan Mariusz Błaszczak – Przewodniczący Klubu Parlamentarnego Prawo i Sprawiedliwość
- 4) Pan Krzysztof Paszyk – Przewodniczący Klubu Parlamentarnego Polskie Stronnictwo Ludowe - Trzecia Droga
- 5) Pani Anna Maria Żukowska – Przewodnicząca Koalicyjnego Klubu Parlamentarnego Lewicy
- 6) Pan Paweł Śliż – Przewodniczący Klubu Parlamentarnego Polska 2050
- 7) Pan Mirosław Suchoń – Przewodniczący Klubu Parlamentarnego Centrum
- 8) Pan Grzegorz Płaczek – Przewodniczący Klubu Poselskiego Konfederacja

Załącznik:

Uwagi Konfederacji Lewiatan do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk nr 2457)

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

Uwagi Konfederacji Lewiatan do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk nr 2457)

W nawiązaniu do planowanych prac legislacyjnych nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (druk nr 2457), proszę o przyjęcie uwag Konfederacji Lewiatan do ww. przedłożenia.

W pierwszej kolejności pragniemy wyrazić dezaprobatę dla propozycji zmian w podatku akcyzowym, które są adresowane do jednego produktu i jednego podmiotu gospodarczego wykorzystującego w swoich produktach technologię indukcyjną. Uwaga ta nabiera szczególnego znaczenia w kontekście prowadzonych przez Ministerstwo Finansów prac nad kolejną nowelizacją ustawy akcyzowej (numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów UD363), zmierzającą do uszczelnienia systemu opodatkowania e-papierosów. Projekt ten zmieni regulacje proponowane w druku 2457. W ocenie Konfederacji Lewiatan nie znajduje uzasadnienia procedowanie projektu z druku 2457 skoro już niebawem zostanie on uchylony. Ponadto projekt UD363 przewiduje mniej dotkliwe podatkowo regulacje, zatem powstaje pytanie o sens wprowadzenia wyższego opodatkowania e-papierosów, skoro Ministerstwo Finansów, planuje odejście od tak wysokiego (40 zł), nadmiernego obciążenia zbiorników na płyn do e-papierosów.

W związku z powyższym uchwalenie projektu z druku 2457 stanowić będzie naruszenie wywodzonej z art. 2 Konstytucji RP zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie podkreślał, że zmiany podatkowe nie mogą być „pułapką” dla podatnika i muszą respektować zasadę zaufania do Państwa. Przewidywalność i stabilność otoczenia prawnego są niezwykle istotne dla przedsiębiorców, którzy muszą mieć możliwość planowania biznesu i nie mogą być zaskakiwani nagłymi zmianami uniemożliwiającymi prowadzenie działalności gospodarczej i realizację planów rozwojowych.

Zasady prawidłowej legislacji stoją w sprzeczności z rozwiązaniami, które zakładają zastosowanie wyższej stawki podatkowej wyłącznie do jednego produktu. Jak wynika z udostępnionych Konfederacji Lewiatan informacji, producent stosujący technologię indukcyjną (ferromagnetyczną) uzyskał Wiążące Informacje Akcyzowe (WIA), które potwierdziły kwalifikację urządzenia jako urządzenia do waporyzacji (opodatkowanie 40 zł za sztukę) oraz zbiornika z płynem jako płynu do papierosów elektronicznych (opodatkowanie za każdy ml płynu). Taki urzędowy standard kwalifikacji miał zapewnić przewidywalność i stabilność otoczenia prawnego, natomiast zaproponowana zmiana przepisów, nakierowana na ten konkretny produkt niweczy tę przewidywalność i powoduje naruszenie zaufania do Państwa i stanowionego przez nie prawa.

Ponadto pragniemy podkreślić, że stanowione przez Wysoki Sejm prawo, nie może tworzyć nadmiernych barier w handlu. Selektywna próba regulacji produktu opartego o technologię

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

indukcyjną bez rzetelnego celu i analizy proporcjonalności może być uznana za barierę techniczną, budząc sprzeciw partnerów handlowych, a także eksponować Polskę na ryzyko sporów przed instytucjami międzynarodowymi, które zapewniają ochronę inwestycji międzynarodowych.

Również na gruncie prawa Unii Europejskiej, wyższe opodatkowanie podatkiem akcyzowym jednego wyrobu/ producenta, może zostać uznane za selektywne/ nieuzasadnione różnicowanie.

Nie można pominąć faktu, że procedowany w ramach rządowego procesu legislacyjnego projekt zmian w ustawie akcyzowej oznaczony symbolem UD363, który, pomijając kwestie celowościowe, ma charakter systemowy i całościowy, a jego zakres normatywny obejmuje także zagadnienia przewidziane w komentowanym projekcie z druku 2457. Prowadzenie przez Wysoki Sejm prac nad projektem o ograniczonym, wycinkowym charakterze prowadziłoby do naruszenia założeń racjonalnego prawodawstwa, rozumianego – zgodnie z ugruntowanym stanowiskiem doktryny – jako obowiązek tworzenia spójnych, kompletnych i wewnętrznie niesprzecznych regulacji. Racjonalny ustawodawca nie multiplikuje aktów normatywnych regulujących to samo zagadnienie w oderwaniu od siebie, lecz dąży do ich integracji w ramach jednego, przemyślanego rozwiązania systemowego, co stanowi element zasady poprawnej legislacji oraz realizację konstytucyjnej zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Konieczne jest również podkreślenie konsekwencji gospodarczych wynikających z niestabilności prawa. Niestabilność i kazuistyczność przepisów podatkowych osłabiają możliwość planowania, realizacji i finansowania inwestycji, zwiększa koszt kapitału i zniechęca do lokowania projektów inwestycyjnych w Polsce, co obniża konkurencyjność gospodarki i może skutkować odpływem inwestycji, których Polska tak bardzo potrzebuje.

Krytycznie oceniamy także proponowane - czternastodniowe vacatio legis. Tak krótki termin wejścia w życie nowych przepisów pozostaje w sprzeczności z fundamentalnymi zasadami prawidłowej legislacji, w szczególności z zasadą pewności prawa, zaufania do państwa i ochrony inwestycji w toku. W doktrynie powszechnie podkreśla się, że prawo – zwłaszcza w obszarze działalności gospodarczej, w szczególności prawo podatkowe – nie powinno mieć charakteru zaskakującego ani destabilizującego, lecz musi zapewniać podmiotom rynkowym realną możliwość dostosowania się do nowych wymogów. Oznacza to konieczność przewidywania odpowiednio długich okresów przejściowych, tak aby przedsiębiorcy mogli racjonalnie zaplanować swoje działania, ograniczyć ryzyko regulacyjne oraz zachować ciągłość funkcjonowania. Przyjmowanie rozwiązań legislacyjnych pozbawionych takiego bufora adaptacyjnego prowadzi do naruszenia zasady pewności i stabilności prawa, która stanowi fundament funkcjonowania państwa prawa.

Działania „uszczelniające”, polegające na objęciu podatkiem akcyzowym nowych kategorii wyrobów nie przyniosą oczekiwanych skutków budżetowych, przede wszystkim ze względu na fakt wprowadzania przez przedsiębiorców nowych rozwiązań technologicznych oraz metod sprzedaży – już dzisiaj na rynku swobodnie funkcjonują produkty, których proponowana regulacja nie obejmie.

Ponadto należy zauważyć, że w dobie nadmiernego deficytu budżetowego proponowanie regulacji, której skutkiem może być wycofanie produktu z rynku, a co za tym idzie całkowity brak wpływów z podatku akcyzowego, doprowadzi do jeszcze większego pogłębienia deficytu i problemów finansów publicznych.

WNIOSKI

Wobec powyższego Konfederacja Lewiatan rekomenduje odejście od opodatkowania wszystkich podów i kartridży do e-papierosów jednolitą stawką akcyzy, niezależnie od technologii ich działania. Opodatkowanie to nie odpowiada realiom rynkowym ani pierwotnym celom polityki akcyzowej, a jej wdrożenie prowadzi do skutków odwrotnych od zamierzonych, zarówno w wymiarze gospodarczym, jak i społecznym.

Przypomnieć należy, że zasadniczym założeniem reformy miało być rozwiązanie problemu jednorazowych e-papierosów, a nie eliminacja całych kategorii produktów, które stanowią mniej szkodliwą alternatywę dla tradycyjnych papierosów i są wybierane przez dorosłych konsumentów w ramach polityki redukcji szkód. Tymczasem obecna konstrukcja przepisów doprowadziła de facto do likwidacji segmentu podów/kartridży do urządzeń wielorazowych. Widać to wyraźnie od 1 września 2025 r. w sieciach detalicznych, gdzie dotychczas dostępne produkty zniknęły z półek, a wpływy do budżetu państwa z tytułu akcyzy na te kategorie doznały wielomilionowego uszczerbku. Nie zaobserwowano jednocześnie, aby nastąpił jakikolwiek spadek konsumpcji nikotyny.

Mając na uwadze powyższe, jesteśmy przekonani, że zrównoważony model akcyzowy, który łączy cele fiskalne, zdrowotne i gospodarcze, przyniesie stabilne dochody, poprawi warunki dla uczciwej konkurencji oraz będzie sprzyjać polityce zdrowotnej poprzez redukcję szkód i nieprzekierowywaniu użytkowników do bardziej szkodliwych produktów z szarej strefy. Wnosimy o rezygnację z opodatkowania podatkiem akcyzowym wszystkich podów (niezależnie od użytej w nich technologii, w tym planowanego opodatkowania podów opartych o indukcję), **pozostawiając akcyzę na urządzenia wielorazowe oraz płyn zawarty w podach, co zapewni racjonalne opodatkowanie wszystkich komponentów, spójność regulacyjną i znacząco ograniczy rozwój szarej strefy.**

Konfederacja Lewiatan, KL/292/77/PP/2026

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy